



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobkyně: **Pomněnka Overall s. r. o.**, se sídlem náměstí 17. listopadu 1519, Přelouč, zastoupené Mgr. Romanem Klimusem, advokátem, se sídlem Štefánikova 840/9, Brno, proti žalovanému: **Státní úřad inspekce práce**, se sídlem Horní náměstí 103/2, Opava, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 2. 2013, č. j. 4602/1.30/12/14.3, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 31. 7. 2014, č. j. 31 Ad 10/2013 – 46,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím žalovaného ze dne 1. 2. 2013, č. j. 4602/1.30/12/14.3 (dále jen „napadené rozhodnutí“), bylo zamítnuto odvolání žalobkyně proti rozhodnutí Oblastního inspektorátu práce pro Královéhradecký kraj a Pardubický kraj (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 17. 9. 2012, č. j. 7234/8.30/12/14.3, jímž byla žalobkyni za spáchání správních deliktů podle § 26 odst. 1 písm. i) a § 27 odst. 1 zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o inspekci práce“), uložena

pokuta ve výši 25 000 Kč a povinnost uhradit náklady správního řízení v paušální výši 1000 Kč. Těchto správních deliktů se žalobkyně měla dopustit tím, že bez dohody o srážkách ze mzdy provedla zaměstnankyni J. H. v září, říjnu a listopadu roku 2011 jiné než stanovené srážky ze mzdy a devíti zaměstnancům neposkytla náhradu mzdy za nevyčerpanou dovolenou.

[2] Proti napadenému rozhodnutí brojila žalobkyně žalobou, kterou Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem ze dne 31. 7. 2014, č. j. 31 Ad 10/2013 - 46 (dále jen „krajský soud“ a „napadený rozsudek“), zamítl. Ohledně deliktu podle § 26 odst. 1 písm. i) zákona o inspekci práce konstatoval, že J. H. uzavřela se žalobkyní dne 17. 1. 2011 dohodu, v níž souhlasila, aby žalobkyně jako její zaměstnavatel prováděla z její mzdy pravidelné úhrady k uspokojení nároku společnosti Verve Invest, s. r. o., s níž J. H. uzavřela smlouvu o poskytování služeb pro rodinu a domácnost. Dne 13. 6. 2011 J. H. tuto smlouvu vypověděla a ve stejný den zaslala tuto výpověď na vědomí i žalobkyni. Krajský soud dospěl k závěru, že žalobkyně na mzdových listech i výplatních lístcích J. H. po celou dobu jejího pracovního poměru (tedy i v září, říjnu a listopadu roku 2011) vykazovala pod položkou „srážky“ částky ve výši odpovídající odměnám společnosti Verve Invest, s. r. o., vyčísleným dle smlouvy o poskytování služeb pro rodinu a domácnost. K tomuto postupu však neměla žádný zákonný podklad, od 1. 10. 2011 (pozn. Nejvyššího správního soudu: krajský soud měl patrně na mysli datum 1. 9. 2011, neboť výpovědní lhůta smlouvy o poskytování služeb pro rodinu a domácnost činila dva kalendářní měsíce s tím, že začíná běžet prvním dnem kalendářního měsíce následujícího po doručení výpovědi) navíc dohody J. H. se žalobkyní a společností Verve Invest, s. r. o. pozbyly platnosti. Pokud tedy žalobkyně nadále prováděla srážky ze mzdy J. H., činila tak v rozporu se zákonem. K druhému žalobkyní vytýkanému správnímu deliktu krajský soud uvedl, že zaměstnanci přísluší náhrada za nevyčerpanou dovolenou ke dni skončení pracovního poměru, přičemž tato náhrada není podmíněna žádostí zaměstnance o její výplatu. Námitka žalobkyně, že náhrada za dovolenou nebyla vyplacena proto, že nebyla zaměstnanci nárokována, je proto zcela nepodstatná.

[3] Krajský soud se neztotožnil ani s námitkou nezákonnosti a nepřezkoumatelnosti odůvodnění výše uložené pokuty, neboť dle jeho názoru vzaly správní orgány při rozhodování o výši sankce v úvahu všechna hlediska uvedená v § 36 odst. 1 zákona o inspekci práce. Proti jednotlivým úvahám a závěrům správních orgánů nevznesla žalobkyně ani jedinou konkrétní námitku; v žalobě pouze konstatovala, že při vyplácení náhrad za nevyčerpanou dovolenou nevznikla postiženým osobám škoda a tato skutečnost měla být při stanovení výše sankce vzata v úvahu. K tomu krajský soud podotkl, že otázka vzniku škody v důsledku nezákonného jednání žalobkyně nebyla předmětem šetření a žalobkyně ani neuvedla, jak k tomuto závěru dospěla. Krajský soud se tak ztotožnil se správními orgány, že pokuta uložená na spodní hranici zákonné sazby odpovídá jak závažnosti spáchaných deliktů, tak majetkovým poměrům žalobkyně, správní orgány tedy z mezí a hledisek správního uvážení nevykročily ani je nezneužily. Krajský soud nepřisvědčil ani dalším žalobním bodům, jimiž žalobkyně namítala vady řízení před správními orgány a nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí.

II. Obsah kasační stížnosti

pokračování

[4] Proti napadenému rozsudku podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Uvedla, že paní H. bylo na základě smlouvy o poskytování služeb pro rodinu a domácnost uzavřené se společností Verve Invest, s. r. o., poskytováno plnění (asistence k lékaři, příspěvek a pomoc v domácnosti) i po skončení výpovědní doby, tedy i v září, říjnu a listopadu 2011. Vzhledem k tomu si lze položit otázku, zda v souvislosti s jednáním stěžovatelky vůbec došlo ke škodlivému následku. Ačkoli stěžovatelka výše uvedené služby skutečně hradila, paní H. za tyto srážky poukázkou ze dne 28. 5. 2012 vyplatila 15 330 Kč. Stěžovatelka podotkla, že paní H. ji ohledně nesrovnalostí ve výplatě mzdy (neprodleně) nekontaktovala, jak je zvykem, což jen potvrzuje, že tuto skutečnost nepovažovala za natolik škodlivou, aby ji se stěžovatelkou jako se svým zaměstnavatelem řešila. Jednáním stěžovatelky tak došlo pouze k zjednodušení postupu úhrady za služby poskytnuté společností Verve Invest, s. r. o., neboť paní H. by tyto služby stejně musela uhradit.

[5] Žalovaný svého práva vyjádřit se ke kasační stížnosti nevyužil.

III. Právní posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud se kasační stížností zabýval nejprve z hlediska splnění formálních náležitostí. Konstatoval, že stěžovatelka je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byla účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.). Kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.). Podmínka povinného zastoupení ve smyslu § 105 odst. 2 s. ř. s. je také splněna. Kasační stížnost je tedy přípustná.

[7] Nejvyšší správní soud poté posoudil důvodnost kasační stížnosti a zkoumal přitom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

[8] Nejvyšší správní soud předně považuje za nutné poukázat na § 102 s. ř. s., podle něhož je kasační stížnost oprávněným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví. Zásadně tedy nelze koncipovat kasační stížnost tak, jak v tomto případě učinila stěžovatelka, jež poukázala na rozličné skutkové okolnosti věci a poté bez vztahu ke konkrétní části napadeného rozsudku položila otázku, zda v důsledku těchto okolností došlo ke škodlivému následku jejího jednání. Z kasační stížnosti stěžovatelky tak není patrné, v čem konkrétně měl krajský soud při přezkumu napadeného rozhodnutí pochybit. Zpochybňuje-li stěžovatelka kasační stížností právní základ odpovědnosti za správní delikt podle § 26 odst. 1 písm. i) zákona o inspekci práce, pak je třeba uvést, že sama stěžovatelka ve správním řízení nejprve výslovně připustila (v odporu ze dne 23. 7. 2012 podaném proti příkazu správního orgánu prvního stupně ze dne 3. 7. 2012, č. j. 7234/8.30/12/14.3, založeném na č. l. 19 správního spisu; na tento odpor pak odkázala i v ústním jednání před správním orgánem prvního stupně), že v důsledku jejího vlastního pochybení (z organizačních a personálních důvodů v období od září do prosince roku 2011 žádný ze zaměstnanců stěžovatelky nevykonával funkci personalisty) byly J. H. za měsíce září, říjen a listopad roku 2011 prováděny neoprávněné srážky ze

mzdy. Svou obranu pak založila na tom, že se tohoto pochybení dopustila neúmyslně, z omluvitelných důvodů a nebyla na ně ze strany J. H. upozorněna; jakmile toto pochybení zjistila, mzdu paní H. doplatila. V odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně i v žalobě pak stěžovatelka svou argumentaci změnila a namítala, že její jednání vůči J. H. nelze kvalifikovat jako srážky ze mzdy, neboť s ní měla uzavřenou dohodu o zajištění nadstandardních podmínek pro výkon práce osob se zdravotním postižením, což nelze považovat za dohodu o srážkách ze mzdy. V kasační stížnosti stěžovatelka na těchto argumentech nesetrvávala, naopak navázala na svou obranu uplatněnou v řízení před správním orgánem prvního stupně, když z různých skutkových okolností (doplatení mzdy, neupozornění na neoprávněné srážky ze mzdy ze strany J. H., faktické plnění i po skončení platnosti smlouvy o poskytování služeb pro rodinu a domácnost) dovozovala, že její jednání nezpůsobilo škodlivý následek jako jeden z objektivních předpokladů odpovědnosti za správní delikt. Tato námitka je tak (ve vztahu k naplnění podmínek odpovědnosti za správní delikt) podle § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřipustná, neboť stěžovatelka ji neuplatnila v řízení před krajským soudem, ačkoliv tak bezpochyby mohla učinit. Nadto tvrzení, že paní H. bylo ze strany společnosti Verve Invest, s. r. o., i po skončení platnosti smlouvy o poskytování služeb pro rodinu a domácnost fakticky plněno, uplatnila stěžovatelka poprvé v kasační stížnosti a Nejvyšší správní soud k němu v souladu s § 109 odst. 5 s. ř. s. nemůže přihlídnout. Nejvyšší správní soud ve stručnosti pro úplnost podotýká, že škodlivý následek deliktu nastal již tím, že zaměstnankyni stěžovatelky J. H. nebyla vyplacena mzda včas a v řádné výši. Skutečnosti, které stěžovatelka uvedla v kasační stížnosti, nastaly až po dokonání deliktu, a nemohou tak mít ani hypoteticky za následek zánik odpovědnosti za jí spáchaný delikt.

[9] Pokud stěžovatelka zamýšlela kasační stížností brojit proti výši uložené sankce, lze vyjít z toho, že kritéria pro určení výše sankce jsou stanovena v § 36 odst. 1 zákona o inspekci práce takto: „*Při určení výše pokuty právnické osobě se přihlídnou k jejím poměrům, k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán.*“ Za spáchaný delikt přitom mohla být stěžovatelce uložena pokuta až do výše 2 000 000 Kč [§ 26 odst. 2 písm. c) zákona o inspekci práce]. Ke konkrétním skutečnostem namítaným v kasační stížnosti (k tvrzení, že paní H. bylo ze strany společnosti Verve, s. r. o. i po skončení platnosti smlouvy o poskytování služeb pro rodinu a domácnost fakticky plněno, Nejvyšší správní soud jako ke skutkové novotě přihlížet nemůže) je třeba konstatovat, že tyto okolnosti namítala stěžovatelka již v odporu proti příkazu správního orgánu prvního stupně ze dne 3. 7. 2012, č. j. 7234/8.30/12/14.3. Správní orgán prvního stupně tyto skutečnosti v rozhodnutí ze dne 17. 9. 2012, č. j. 7234/8.30/12/14.3, zohlednil a snížil původní pokutu ve výši 50 000 Kč na 25 000 Kč. Ze správních rozhodnutí je přitom zřejmá pečlivá snaha o individualizaci výše pokuty, správní orgány přihlížely k poměrům stěžovatelky (zohlednily její velikost a hospodářský výsledek za rok 2011) a hodnotily i další zákonná kritéria pro určení výše pokuty, přičemž ve vztahu k deliktu dle § 26 odst. 1 písm. i) zákona o inspekci práce vzaly jako jedinou přitěžující okolnost v potaz to, že tímto deliktem byla zaměstnankyně postižena opakovaně. Naproti tomu za polehčující okolnosti považovaly spolupráci stěžovatelky v průběhu celého správního řízení a nápravu protiprávního stavu. Je tedy zřejmé, že správní orgány při určení výše sankce zohlednily i následky správních deliktů a uložily sankci při spodní hranici zákonných možností ve výši 25 000 Kč, což činí 1,25 % zákonného maxima. V této souvislosti je vhodné poukázat na závěry rozsudku Nejvyššího

pokračování

správního soudu ze dne 21. 8. 2003, č. j. 6 A 96/2000 – 62, publikovaného pod č. 225/2004 Sb. NSS (všechna v tomto rozsudku citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), dle nichž se o zjevně nepřiměřenou výši sankce nejedná v případě, kdy byla pokuta uložena těsně nad spodní hranicí zákonného rozmezí (v citovaném rozsudku se jednalo o sankci ve výši 4 % horní hranice). Obdobné závěry vyslovil Nejvyšší správní soud i v rozsudku ze dne 19. 4. 2012, č. j. 7 As 22/2012 - 23, nebo v rozsudku ze dne 2. 7. 2010, č. j. 7 As 27/2010 – 66. Nejvyšší správní soud ve shodě s krajským soudem tak v rozhodování správních orgánů o výši sankce nespatřuje žádné nedostatky, neboť ty při rozhodování o výši sankce přihlédly ke všem relevantním skutkovým okolnostem případu (i k těm, jež stěžovatelka přípustným způsobem v kasační stížnosti namítala), při užití správního uvážení z mezí vytyčených zákonem nijak nevybočily ani správní uvážení nezneužily.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[10] Z výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že nebyly naplněny tvrzené důvody kasační stížnosti, a proto ji podle § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. zamítl.

[11] Stěžovatelka, která neměla v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalovanému náklady nad rámec jeho běžné činnosti nevznikly. Proto Nejvyšší správní soud rozhodl, že se žalovanému náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. prosince 2014

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu